

За редакцією
І.О. ЛЮТОГО

ФІНАНСИ

ПІДРУЧНИК

ФІНАНСИ

Підручник

*За редакцією
доктора економічних наук, професора,
заслуженого економіста України
І.О. ЛЮТОГО*

Київ
Видавництво Ліра-К
2021

*Рекомендовано Вченою радою економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Протокол №11 від 22 червня 2017 р.*

Рецензенти:

Крупка М.І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка, заслужений діяч науки і техніки України;

Кириленко О. П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Тернопільського національного економічного університету, заслужений діяч науки і техніки України;

Федосов В.М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», заслужений діяч науки і техніки України.

Ф591 **Фінанси.** Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. – 728 с.

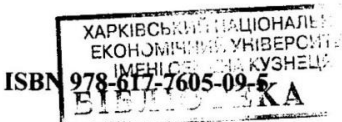
ISBN 978-617-7605-09-5

Підручник є фундаментальним виданням з фінансів, у якому ґрунтовно висвітлюються зміст та основні етапи розвитку фінансової науки, сучасні фінансові теорії, сутність, призначення та роль фінансів в економічному та соціальному розвитку суспільства. Послідовно розглядаються складові, принципи побудови та основні етапи становлення бюджетної та податкової систем України, економічний зміст та види соціального страхування, основи організації фінансів підприємств та домогосподарств, сутність та структура фінансового ринку, закономірності та особливості розвитку світової фінансової системи. Підручник може стати ефективним інструментом у підготовці фахівців в галузі державних та корпоративних фінансів, здатних використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів для вирішення теоретичних та практичних завдань в рамках сучасного економічного середовища.

За змістом та наповненням підручник відповідає програмі нормативного курсу «Фінанси» для студентів економічних спеціальностей. Теоретичний матеріал підручника супроводжується глибоким аналізом статистичних даних, ілюструється таблицями, діаграмами, схемами. До кожного розділу додаються перелік основних категорій та понять, запитання для контролю засвоєних знань, список рекомендованої літератури.

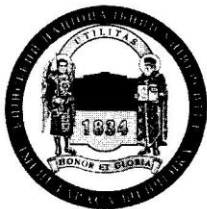
Для студентів економічних спеціальностей, аспірантів, викладачів вищих навчальних закладів, економістів, державних службовців, підприємців та всіх, кого цікавлять можливості здійснення інвестиційної чи професійної діяльності у галузі фінансів.

УДК 336.01(075.8)

© Колектив авторів, 2017
© Видавництво Ліра-К, 2017

785677

АВТОРИ

колектив викладачів економічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка:

завідувач кафедри фінансів, д.е.н., проф. *Лютій І.О.* (р. 1, 2, 3, 8),
к.е.н., проф. *Боринець С. Я.* (р. 30), д.е.н., проф. *Варналій З.С.* (р. 4),
д.е.н., проф. *Кулієв Р.А.* (р. 33), к.е.н., проф. *Пікус Р.В.* (р. 14, 15, 16, 17),
д.е.н., проф. *Рожко О.Д.* (р. 8), д.і.н., к.е.н., проф. *Чеберяко О.В.* (р. 5, 6, 7, 9),
к.е.н., доц. *Грищенко Т.В.* (р. 11), к.е.н., доц. *Демиденко Л.М.* (р. 10),
к.е.н., доц. *Кнір М.О.* (р. 31), к.е.н., доц. *Любкіна О.В.* (р. 31),
к.е.н., доц. *Наконечна Ю.Л.* (р. 2), к.е.н., доц. *Носова Є.А.* (р. 19, 22, 23, 24),
к.е.н., доц. *Петленко Ю.В.* (р. 21, 32), к.е.н., доц. *Рак Р.В.* (р. 8, 21, 28),
к.е.н., доц. *Романюк М.В.* (р. 12, 18), к.е.н., доц. *Солодка О.О.* (р. 20),
к.е.н., доц. *Яфінович О.Б.* (р. 13), к.е.н. *Делас В.А.* (р. 18, 21, 26),
к.е.н. *Івахненко І.С.* (р. 25, 27, 29), к.е.н. *Мєдведькова Н.С.* (р. 10),
к.е.н. *Плєшакова Н.А.* (р. 1, 3), к.е.н. *Погрібна Н.В.* (р. 33),
к.е.н. *Трєтяк Д.Д.* (р. 14, 15, 16, 17).

25 років

кафедрі фінансів економічного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	16
------------------------	----

Частина I. ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ

РОЗДІЛ 1. НЕОБХІДНІСТЬ І СУТНІСТЬ ФІНАНСІВ. ТЕОРІЯ ФІНАНСІВ

1.1. Етапи становлення та розвитку фінансової науки.....	22
1.2. Необхідність, зміст та ознаки фінансів	30
1.3. Функції та роль фінансів.....	33

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВА СИСТЕМА

2.1. Генезис і розвиток фінансових систем	38
2.2. Зміст та структура фінансової системи	44
2.3. Організаційно-інституційна складова функціонування фінансової системи України.....	55

РОЗДІЛ 3. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

3.1. Сутність, мета та цілі фінансової політики.....	69
3.2. Складові та види фінансової політики, їх характеристика.....	74
3.3. Методи та інструменти механізму реалізації фінансової політики.....	77

РОЗДІЛ 4. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА

4.1. Сутність фінансової безпеки	82
4.2. Складові фінансової безпеки	85
4.3. Загрози фінансовій безпеці	91
4.4. Індикатори фінансової безпеки	98
4.5. Механізм забезпечення фінансової безпеки	100

Частина II. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

РОЗДІЛ 5. БЮДЖЕТ І БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

5.1. Економічна сутність, призначення та ознаки бюджету	109
5.2. Бюджетний устрій та складові бюджетної системи України	120
5.3. Принципи побудови бюджетної системи України	123
5.4. Типи бюджетних систем	130

РОЗДІЛ 6. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

6.1. Організаційні засади бюджетного процесу.....	134
6.2. Порядок складання проекту Державного бюджету України.....	139
6.3. Розгляд і затвердження Державного бюджету України.....	147
6.4. Виконання Державного бюджету	154
6.5. Облік і звітність про виконання Державного бюджету України	163

РОЗДІЛ 7. ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ. БЮДЖЕТНИЙ ДЕФІЦИТ

7.1. Призначення і роль державного бюджету. Бюджетна класифікація	171
7.2. Джерела формування та класифікація доходів державного бюджету	189
7.3. Видатки державного бюджету, їх класифікація та принципи фінансування	199
7.4. Економічна природа та види дефіциту бюджету	206
7.5. Джерела фінансування дефіциту бюджету, їх переваги та недоліки	213

РОЗДІЛ 8. ДЕРЖАВНИЙ КРЕДИТ І ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

8.1. Об'єктивно-історичні аспекти еволюції державного кредиту	221
8.2. Економічна сутність державного кредиту та боргу як складових фінансової системи держави	226
8.3. Роль державного кредиту у забезпеченні розвитку національної економіки	237
8.4. Стратегія управління державними запозиченнями та пріоритети соціально-економічного розвитку України	247

РОЗДІЛ 9. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

9.1. Місцеві бюджети, їх призначення і роль у бюджетній системі	257
9.2. Доходи і видатки місцевих бюджетів	261
9.3. Місцеві бюджети в умовах сучасної децентралізації	271
9.4. Міжбюджетні відносини і суть фінансового вирівнювання	279
9.5. Бюджетне регулювання та види міжбюджетних трансферів	282
9.6. Реформування міжбюджетних відносин	287

Частина III. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

РОЗДІЛ 10. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

10.1. Сутність і призначення податкової системи держави	290
10.2. Види податків та їх класифікації. Основні елементи оподаткування	295
10.3. Податкова система України та принципи її побудови	301
10.4. Зміст та призначення податкової політики	310
10.5. Податкові інструменти стимулювання розвитку	316

РОЗДІЛ 11. МИТНА СИСТЕМА ТА МИТНЕ ОПОДАТКУВАННЯ

11.1. Митно-тарифна політика як складова державної фінансової політики	326
11.2. Митні органи в системі фіскальних органів держави	330
11.3. Сутність і види митного оподаткування в Україні	335

РОЗДІЛ 12. АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ, ПЛАТЕЖІВ

12.1. Сутність і функції податкового адміністрування	344
12.2. Контролюючі органи та органи стягнення. Податковий контроль і способи його здійснення	346
12.3. Взаємовідносини платників податків і контролюючих органів у процесі адміністрування податків і зборів	352
12.4. Відповідальність платників податків	354

Частина IV. ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

РОЗДІЛ 13. ДЕРЖАВНІ ЦІЛЬОВІ ФОНДИ

13.1. Сутність, функції та класифікація державних цільових фондів	358
13.2. Державні цільові фонди України соціального спрямування	364
13.3. Економічні державні цільові фонди України	374
13.4. Екологічні державні цільові фонди України	384

РОЗДІЛ 14. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

14.1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	389
14.2. Етапи розвитку соціального страхування	393
14.3. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування	398
14.4. Система соціальних гарантій населенню	403
14.5. Іноземний досвід у сфері соціального страхування	406

РОЗДІЛ 15. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

15.1. Фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування	411
15.2. Фінансовий механізм соціального страхування	415
15.3. Досвід регулювання соціального страхування в Україні	418

РОЗДІЛ 16. ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

16.1. Теоретичні основи загальнообов'язкового пенсійного страхування	422
16.2. Джерела формування доходів Пенсійного фонду України	428
16.3. Реформування пенсійного забезпечення в Україні	432

РОЗДІЛ 17. ФОНДИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

17.1. Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань	437
17.2. Діяльність Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття	441
17.3. Характеристика загальнообов'язкового державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності	447
17.4. Форми медичного страхування, їх організаційні та фінансові основи	450

Частина V. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

РОЗДІЛ 18. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

18.1. Фінанси підприємств – одна із найважливіших ланок фінансової системи країни	457
18.2. Вплив різних форм організації бізнесу та галузевих особливостей на фінанси підприємств	459
18.3. Система управління фінансами підприємств	466
18.4. Методи та джерела фінансування діяльності підприємств	468

РОЗДІЛ 19. ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА

19.1. Сутність фінансового стану підприємства	473
19.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану	474
19.3. Застосування фінансового аналізу для оцінки фінансового стану підприємства	478
19.4. Система показників оцінки фінансового стану підприємства	482

РОЗДІЛ 20. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

20.1. Моделі, системи та методи фінансового планування	499
20.2. Моніторинг грошових потоків підприємства	504
20.3. Внутрішній фінансовий контроль	509

РОЗДІЛ 21. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

21.1. Сутність та основні поняття фінансового менеджменту	512
21.2. Цілі та завдання фінансового менеджменту	516
21.3. Принципи та функції фінансового менеджменту	518
21.4. Базові концепції фінансового менеджменту	521

Частина VI. ФІНАНСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ

РОЗДІЛ 22. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ ФІНАНСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ

22.1. Сутність та особливості фінансів домогосподарств.....	529
22.2. Фінансові відносини домогосподарств.....	534
22.3. Функції фінансів домогосподарств.....	537
22.4. Управління фінансами домогосподарств	539

РОЗДІЛ 23. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

23.1. Характеристика фінансових ресурсів домогосподарств та їх джерела	545
23.2. Склад і структура доходів домогосподарств	549
23.2. Склад і структура видатків домогосподарств	557

РОЗДІЛ 24. ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ І НАПРЯМИ ЇХ ІНВЕСТУВАННЯ

24.1. Економічна сутність і класифікація заощаджень домогосподарств	564
24.2. Фактори формування заощаджень домогосподарств	567
24.3. Поведінкові аспекти формування та розподілу заощаджень населення	569
24.4. Інвестиційний потенціал та інвестиційне спрямування заощаджень населення	572

РОЗДІЛ 25. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ У ДОМОГОСПОДАРСТВАХ І ПОБУДОВА БЮДЖЕТУ ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА

25.1. Система фінансового планування у домогосподарствах	580
25.2. Бюджет домогосподарства, його структура.....	583

25.3. Методика складання бюджету домогосподарства.....	586
25.4. Виконання та моніторинг бюджету домогосподарства	590

Частина VII. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

РОЗДІЛ 26. ФІНАНСОВИЙ РИНОК: СУТНІСТЬ ФУНКЦІЙ, ІНСТИТУТИ ТА СУБ'ЄКТИ

26.1. Сутність фінансового ринку та його необхідність	595
26.2. Принципи та функції фінансового ринку	598
26.3. Структура фінансового ринку	602
26.4. Класифікація фінансових ринків.....	606

РОЗДІЛ 27. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

27.1. Сутність, види та класифікація основних фінансових інструментів	610
27.2. Властивості інструментів фінансового ринку	614
27.3. Характеристика основних фінансових інструментів	618
27.4. Похідні цінні папери (деривативи)	624

РОЗДІЛ 28. МЕХАНІЗМ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

28.1. Поняття ціноутворення на фінансовому ринку	632
28.2. Завдання і принципи ціноутворення на фінансовому ринку.....	639
28.3. Позиковий відсоток як ціна позикового капіталу	642
28.4. Грошові потоки та методи їх оцінювання	645

РОЗДІЛ 29. РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

29.1. Сутність і необхідність державного регулювання фінансового ринку	652
29.2. Моделі державного регулювання фінансового ринку	653
29.3. Органи державного регулювання фінансового ринку в Україні.....	656

Частина VIII. СВІТОВІ ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ

РОЗДІЛ 30. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

30.1. Економічна сутність міжнародних фінансів	665
30.2. Еволюція світових валютно-фінансових систем	668
30.3. Конвертованість валют. Валютний курс	673
30.4. На шляху до нової світової валюти	678

РОЗДІЛ 31. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ РИНКИ

31.1. Основні характеристики і структура міжнародного фінансового ринку	684
31.2. Специфічні інструменти міжнародного фінансового ринку	687
31.3. Міжнародні фінансові центри	690
31.4. Учасники міжнародного фінансового ринку	692
31.5. Роль міжнародних фінансових корпорацій.....	693

РОЗДІЛ 32. ФІНАНСИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

32.1. Особливості функціонування сучасних фінансових систем у зарубіжних країнах	697
32.2. Моделі фінансової системи та їх вплив на економічне зростання.....	701
32.3. Вплив державного регулювання на перерозподіл фінансових ризиків між суб'єктами фінансової системи у зарубіжних країнах	704

РОЗДІЛ 33. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНІ ФІНАНСОВІ СИСТЕМИ

33.1. Поняття глобалізації світової економіки.....	710
33.2. Фінансова та регіональна глобалізація	716
33.3. Наслідки процесів глобалізації для національної фінансової системи	720

CONTENTS

PREFACE	19
----------------------	----

Part I. THEORY OF FINANCE

SECTION 1. NECESSITY AND ESSENCE OF FINANCE. THEORIES OF FINANCE

1.1. Stages of establishment and development of financial science	22
1.2. Necessity, matter and features of finance	30
1.3. Functions and role of finance	33

SECTION 2. FINANCIAL SYSTEM

2.1. Genesis and development of financial systems	38
2.2. Matter and structure of the financial system	44
2.3. Organizational and institutional component of functioning of the financial system of Ukraine	55

SECTION 3. FINANCIAL POLICY

3.1. Essence, purpose and objectives of financial policy	69
3.2. Components and types of financial policy, their characteristics	74
3.3. Methods and tools of the financial policy implementation mechanism	77

SECTION 4. FINANCIAL SECURITY

4.1. Essence of financial security	82
4.2. Components of financial security	85
4.3. Threats to financial security	91
4.4. Indicators of financial security	98
4.5. Facilitating mechanism of financial security	100

Part II. BUDGET SYSTEM AND BUDGET PROCESS

SECTION 5. BUDGET AND BUDGET SYSTEM

5.1. Economic nature, purpose and features of budget	109
5.2. Budget structure and components of the budget system of Ukraine	120
5.3. Principles of composition of the budget system of Ukraine	123
5.4. Types of budget systems	130

SECTION 6. BUDGET PROCESS

6.1. Organizational fundamentals of the budget process	134
6.2. Procedure for drafting the State budget of Ukraine	139
6.3. Consideration and approval of the State budget of Ukraine	147
6.4. Implementation of the State budget	154
6.5. Accounting and reporting on implementation of the State budget of Ukraine	163

SECTION 7. STATE BUDGET. BUDGET DEFICIT

7.1. Purpose and role of the state budget. Budget classification.....	171
7.2. Sources of generation and classification of the state budget revenues	189
7.3. Expenditures of the state budget, their classification and principles of financing	199
7.4. Economic nature and types of budget deficit.....	206
7.5. Sources of financing the budget deficit, their advantages and disadvantages	213

SECTION 8. STATE CREDIT AND STATE DEBT

8.1. Objectively-historical aspects of the evolution of state credit.....	221
8.2. Economic nature of state credit and debt as components of the financial system of the state	226
8.3. Role of state credit in ensuring the development of national economy	237
8.4. Strategy of managing the government borrowing and priorities of the socio-economic development of Ukraine.....	247

SECTION 9. LOCAL BUDGETS AND INTER-BUDGETARY RELATIONS

9.1. Local budgets, their purpose and role in the budget system.....	257
9.2. Revenues and expenditures of local budgets	261
9.3. Local budgets in the context of modern decentralization	271
9.4. Inter-budgetary relations and the essence of financial equalization	279
9.5. Budgetary regulation and types of inter-budgetary transfers.....	282
9.6. Reforming of inter-budgetary relations	287

Part III. TAX SYSTEM

SECTION 10. TAX SYSTEM AND TAX POLICY

10.1. Essence and purpose of the tax system of the state	290
10.2. Types of taxes and their classification. Main elements of taxation	295
10.3. Tax system of Ukraine and principles of its composition.....	301
10.4. Matter and purpose of tax policy	310
10.5. Tax tools for development incentives	316

SECTION 11. CUSTOMS SYSTEM AND CUSTOMS TAXATION

11.1. Customs and tariff policy as a component of state financial policy	326
11.2. Customs authorities in the system of fiscal authorities of the state	330
11.3. Essence and types of customs taxation in Ukraine	335

SECTION 12. ADMINISTRATION OF TAXES, FEES, PAYMENTS

12.1. Essence and functions of tax administration.....	344
12.2. Supervisory authorities and enforcement bodies. Tax control and ways to implement it	346
12.3. Relationship between taxpayers and supervisory authorities under administering taxes and fees.....	352
12.4. Responsibility of taxpayers.....	354

Part IV. STATE TARGET FUNDS AND SOCIAL POLICY

SECTION 13. STATE TARGET FUNDS

13.1. Essence, functions and classification of state target funds	358
13.2. State target funds of Ukraine of social orientation	364
13.3. Economical state target funds of Ukraine.....	374
13.4. Environmental state target funds of Ukraine	384

SECTION 14. ECONOMIC NATURE OF SOCIAL SECURITY

14.1. Essence, principles and role of social security	389
14.2. Stages of the social security development	393
14.3. Types of compulsory state social security	398
14.4. System of social guarantees for the population	403
14.5. International experience in the field of social security	406

SECTION 15. STATE REGULATION OF SOCIAL SECURITY

15.1. Financial and organizational principles of general state social security.....	411
15.2. Financial mechanism of social security.....	415
15.3. Experience in regulating the social security in Ukraine	418

SECTION 16. PENSION INSURANCE

16.1. Theoretical foundations of general pension insurance	422
16.2. Sources of income formation of the Pension Fund of Ukraine.....	428
16.3. Pension provision reform in Ukraine.....	432

SECTION 17. FUNDS FOR GENERAL PUBLIC SOCIAL SECURITY

17.1. Social insurance against accidents at work and occupational diseases.....	437
17.2. Activities of the Fund of obligatory state social security of Ukraine in case of unemployment	441
17.3. Characteristic of the obligatory state social insurance for temporary disability.....	447
17.4. Forms of medical insurance, their organizational and financial basis.....	450

Part V. CORPORATE FINANCE

SECTION 18. ORGANIZATION OF CORPORATE FINANCE

18.1. Corporate finance as one of the most important branches in the financial system of the country	457
18.2. Impact of different forms of business organization and industry specifics on the corporate finance	459
18.3. Management system of corporate finance	466
18.4. Methods and sources of financing the enterprise activity.....	468

SECTION. 19. FINANCIAL STANDING OF THE ENTERPRISE

19.1. Essence of the financial standing of the enterprise.....	473
--	-----

19.2. Information support for assessing the financial standing	474
19.3. Usage of financial analysis to assess financial standing of the enterprise	478
19.4. System of indicators for assessing the financial standing of the enterprise.....	482

**SECTION 20. FINANCIAL PLANNING AND CONTROL IN
THE ENTERPRISE**

20.1. Models, systems and methods of financial planning	499
20.2. Monitoring of cash flows of the enterprise	504
20.3. Internal financial control.....	509

**SECTION 21. FINANCIAL MANAGEMENT AS A SYSTEM OF FINANCIAL
ADMINISTRATION OF ENTERPRISES**

21.1. Essence and basic concepts of financial management.....	512
21.2. Goals and objectives of financial management	516
21.3. Principles and functions of financial management	518
21.4. Basic concepts of financial management.....	521

Part VI. HOUSEHOLD FINANCE

SECTION 22. ESSENCE AND FUNCTIONS OF HOUSEHOLD FINANCE

22.1. Essence and peculiarities of household finance	529
22.2. Financial relations of households	534
22.3. Functions of household finance	537
22.4. Household finance management.....	539

**SECTION 23. FINANCIAL RESOURCES OF HOUSEHOLDS
AND THEIR USE**

23.1. Characteristics of financial resources of households and their sources.....	545
23.2. Composition and structure of household incomes.....	549
23.2. Composition and structure of household expenditures.....	557

**SECTION 24. SAVINGS OF HOUSEHOLDS AND AREAS OF THEIR
INVESTMENT**

24.1. Economic nature and classification of household savings.....	564
24.2. Factors for generation of household savings	567
24.3. Behavioral aspects of generation and distribution of savings of the population.....	569
24.4. Investment potential and investment areas of savings of the population	572

**SECTION 25. FINANCIAL PLANNING IN HOUSEHOLDS AND
DEVELOPMENT OF THE HOUSEHOLD BUDGET**

25.1. System of financial planning in households	580
25.2. Household budget, its structure	583
25.3. Methodology for budget development in a household	586
25.4. Implementation and monitoring of household budget.....	590

Part VII. FINANCIAL MARKET

SECTION 26. FINANCIAL MARKET: ESSENCE, FUNCTIONS, INSTITUTES AND SUBJECTS

26.1. Essence of the financial market and its necessity	595
26.2. Principles and functions of the financial market	598
26.3. Structure of the financial market	602
26.4. Classification of financial markets	606

SECTION 27. CHARACTERISTICS OF MAJOR FINANCIAL MARKET INSTRUMENTS

27.1. Essence, types and classification of major financial instruments	610
27.2. Features of financial market instruments.....	614
27.3. Characteristics of the major financial instruments	618
27.4. Derivative securities (derivatives)	624

SECTION 28. MECHANISM OF PRICING IN THE FINANCIAL MARKET

28.1. Concept of pricing in the financial market	632
28.2. Tasks and principles of pricing in the financial market.....	639
28.3. Loan interest as the price of debt capital	642
28.4. Cash flows and methods of their estimation.....	645

SECTION 29. REGULATION OF THE FINANCIAL MARKET

29.1. Essence and necessity of state regulation of the financial market	652
29.2. Models of state regulation of the financial market	653
29.3. Bodies of state regulation of financial market in Ukraine	656

Part VIII. WORLD FINANCIAL SYSTEMS

SECTION 30. INTERNATIONAL FINANCE

30.1. Economic nature of international finance.....	665
30.2. Evolution of world monetary and financial systems	668
30.3. Convertibility of currency. Exchange rate.....	673
30.4. On the way to a new world currency	678

SECTION 31. INTERNATIONAL FINANCIAL MARKETS

31.1. Key characteristics and structure of the international financial market.....	684
31.2. Specific instruments of the international financial market	687
31.3. International financial centers	690
31.4. Participants in the international financial market	692
31.5 Role of international financial corporations	693

SECTION 32. FINANCE OF FOREIGN COUNTRIES

32.1. Features of functioning of the modern financial systems in foreign countries.....	697
32.2. Model of the financial system and its impact on economic growth	701

32.3. Impact of state regulation on the redistribution of financial risks between entities of the financial system in foreign countries.....	704
---	-----

**SECTION 33. GLOBALIZATION AND ITS IMPACT ON NATIONAL
FINANCIAL SYSTEMS**

33.1. Concept of globalization of the world economy.....	710
33.2. Financial and regional globalization.....	716
33.3. Consequences of globalization processes for the national financial system.....	720